

ప్రజల భాగస్వామ్యంతోనే ప్రజారోగ్యం

(డిఎస్సీ ప్రత్యేకం - అర్థశాస్త్రం)

ప్రజారోగ్యం - ప్రభుత్వం

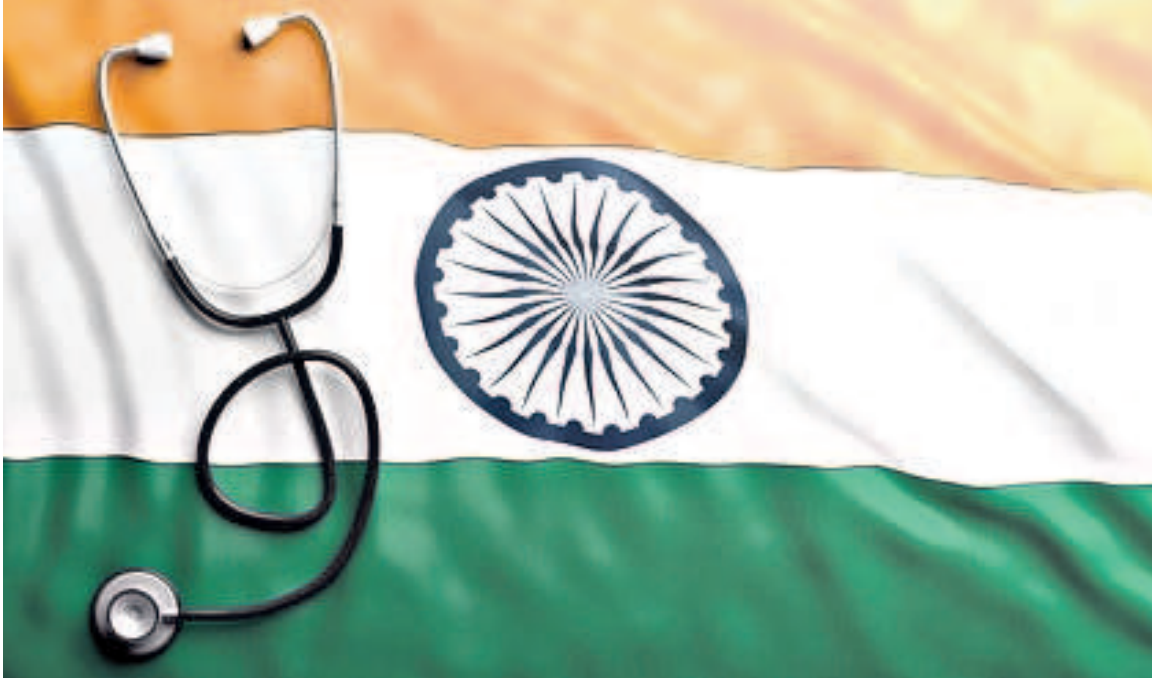
- ▶ దేశంలో పెద్దసంఖ్యలో దాక్టర్లు ఉన్నారు. అధిక సంఖ్యలో ఆస్పత్రులు, చికిత్సా కేంద్రాలున్నాయి. ప్రజారోగ్యాన్ని సమీప విజ్ఞానం అనుభవం ఉన్నాయి.
- ▶ లక్షకు పైగా గ్రామాల్లో కోట్లాది ప్రజల కోసం ప్రభుత్వం చికిత్సా కేంద్రాలు, ఆస్పత్రులు నిర్వహిస్తుంది.
- ▶ భారతదేశం ఔషధాల తయారీలో నాలుగో అతి పెద్ద దేశం. ఎగుమతుల్లో కూడా ముందు ఉంది.
- ▶ ప్రపంచం మొత్తంలో భారతదేశంలోనే అధికంగా వైద్య కళాశాలలున్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం 15,000 మంది వైద్యులు అర్హత పొందుతున్నారు.
- ▶ దేశంలో ఆస్పత్రుల సంఖ్య పెరుగుతూ ఉన్నాయి.
- ▶ 1950లో ఆస్పత్రుల సంఖ్య - 2,717
- ▶ 1991లో ఆస్పత్రుల సంఖ్య - 11,174
- ▶ 2000లో ఆస్పత్రుల సంఖ్య - 18,218

ఆరోగ్యసేవలు

- ▶ ఆరోగ్యసేవలు రెండు రకాలు
- 1. ప్రజారోగ్య సేవలు
- 2. ప్రైవేటు ఆరోగ్యసేవలు
- ▶ ప్రజారోగ్య సేవలు ఉచితంగా అందిస్తారు, కానీ చాలా అలసటగా జరుగుతాయి.
- ▶ ప్రైవేటు ఆరోగ్యసేవలు చాలా ఖరీదైనవి, కానీ చాలా వేగంగా అందిస్తారు.

ఎ. ప్రజారోగ్య సేవలు

1. ఆశా (ASHA) - Accredited Social Health Activist - గ్రామస్థాయిలో ఒక కార్యకర్త ఉంటారు. వీరు ప్రజలకు వైద్య సదుపాయాలు అందించడంలో సహాయం చేస్తారు.
2. ఆంగన్వాడీ కేంద్రం - గ్రామంలో జనాభాను అనుసరించి ఏర్పాటు చేస్తారు. చిన్న పిల్లలకు పోషకాహారం, టీకాలు, అందిస్తారు. పిల్లల పెరుగుతూన్నారో లేదో గమనిస్తారు.
3. ప్రాథమిక ఆరోగ్య ఉప కేంద్రం - ప్రతి 5,000 జనాభాకు ఒకటి ఏర్పాటు చేస్తారు. గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఒకటి లేదా అంతకంటే అవసరాలను బట్టి ఏర్పాటు చేస్తారు. ఇవి ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రాల (పీహెచ్సీ) అధీనంలో కలుపుతారు. ఈ కేంద్రంలో ఆరోగ్య సహాయకులు (మల్టీ పర్పస్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్లు) స్త్రీ/పురుషులు ఉంటారు. వీరు సాధారణ రోగాలు, చిన్న పిల్లలకు టీకాలు, గర్భవతుల సంరక్షణ, పరిసరాలు, మలేరియా వంటివి నివారించడంలో శిక్షణ పొంది ఉంటారు.
4. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం - 30,000 జనాభా సరిహద్దులో ఇవి మండల స్థాయిలో ఉంటాయి. సుమారు 5 ఉప కేంద్రం, ఉపప్రాంతాల పరిధిలో ఉంటాయి. ప్రాథమిక ఆరోగ్య ఉప కేంద్రాలను పర్యవేక్షణ చేస్తారు.
5. ప్రజా ఆరోగ్య కేంద్రం - ప్రతి 4-5 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలకు ఒక ప్రజా ఆరోగ్య కేంద్రం ఉంటుంది. ఇది 30 పడకల ఆస్పత్రి, ఇక్కడ

ప్రత్యేక వైద్య నిపుణులుంటారు. ఇక్కడ కొన్ని ఆపరేషన్లు కూడా చేస్తారు.

6. ప్రాంతీయ ఆస్పత్రి - డివిజన్ స్థాయిలో ఏర్పాటు చేస్తారు. ఇది 100 పడకల ఆస్పత్రి.
7. జిల్లా ఆస్పత్రి - జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా ఆస్పత్రి ఉంటుంది. ఇక్కడ అన్ని రకాల ఆరోగ్య సేవలు అందుబాటులో ఉంటాయి.
- ▶ ప్రజారోగ్య వ్యవస్థ ముఖ్య ఉద్దేశాల్లో ఒకటి పేదలకు కూడా తక్కువ ఖర్చు లేదా ఉచితంగా నాణ్యమైన వైద్య సేవలు పొందడం.
- ▶ క్షయ, మలేరియా, కామెర్లు, కలరా, విరేచనాలు, చికునెగనా వంటి వ్యాధులను, వాటి వ్యాప్తిని నివారించడం ప్రజారోగ్య వ్యవస్థ మరో ముఖ్య లక్ష్యం.
- ▶ ప్రజల భాగస్వామ్యంతోనే దీన్ని నిర్వహించాలి. లేకపోతే విజయవంతం కాదు.

బి. ప్రైవేటు ఆరోగ్య సేవలు

- ▶ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ప్రైవేటు వైద్యసేవలు అందించడానికి సమాధు చేయించుకున్న వైద్య సేవలు, నాటువైద్యులు ఉన్నారు.
- ▶ ప్రైవేటు ఆరోగ్య సేవలు ప్రభుత్వానికి చెందినవి కావు. ప్రభుత్వ నియంత్రణలో ఉండవు. ప్రతి సేవకు డబ్బు చెల్లించాలి.
- ▶ ప్రైవేటు వైద్యులయాల లాభాని కోసం నడుస్తారు. కాబట్టి ప్రతిదానికి అవసరం లేకపోయినా పరీక్షలు, మందులకు విప్లవ మొత్తంలో డబ్బు సమూలు చేస్తారు.

ఆరోగ్య టీమా

- ▶ కుటుంబంలో ఏ ఒక్కరు అనారోగ్యం పాలైనా సేవలు అందజేసే గురవుతారు. ఇటువంటి పరిస్థితి మళ్ళీ ఎదురవుతుంది. తాగునీరు, సరైన గృహపరిశుభ్రం, శుభ్రమైన పరిసరాలు వంటి మౌలిక సదుపాయాలు పేదలకు అందుబాటులో లేని కారణంగా రోగాల బారిన పడే అవకాశాలు ఎక్కువ.
- ▶ కుటుంబాలు తినవలసినంత తినలేకపోవడం వల్ల పోషకాహార లోపానికి గురవుతున్నారు. రోగాలకు అయ్యే ఖర్చు వల్ల వారి పరిస్థితి

మరింత దిగజారుతుంది. ఉన్న ఆస్తులను అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది.

- ▶ జబ్బు పడిన వ్యక్తిని ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్లడం అంటే ఆ రోజుకి మరో వ్యక్తి కోల్పోవడమే అవుతుంది. ఆస్పత్రిలో చేర్చించాల్సి వస్తే ఎన్నో రోజుల కూలి నష్టపోతారు.
- ▶ దీర్ఘకాల వ్యాధులతో బాధపడే ప్రజలకు వైద్యం ఖర్చుతో కూడుకొని ఉంటుంది. ఈ ఆరోగ్య టీమాతో ఉచిత వైద్యసేవలు పొందవచ్చు.
- ▶ ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం, ప్రైవేటు టీమా సంస్థలు జారీచేసిన అనేక టీమా సదుపాయాలు మార్కెట్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి.

వైద్యసేవలు, సమాచారం

- ▶ దేశంలో ప్రైవేటు సేవలు విస్తరించడానికి ప్రజా సేవలు విస్తరించడం లేదు.
- ▶ ప్రైవేటు సేవలు ప్రధానంగా పట్టణ ప్రాంతంలోనే కేంద్రీకృతమై ఉన్నాయి.
- ▶ ప్రస్తుతం ప్రజాసేవలో 108, 104 సేవల వల్ల కొంత పరిస్థితి మెరుగుపడింది.

ప్రజాసేవలో 108, 104ల స్థానం

- 104 - ఇది ఒక సంవత్సరం ఆస్పత్రి, ఒక వాహనంలో ఆరోగ్య సిబ్బంది మందులతో సహా ప్రతి నెలా గ్రామానికి వెళ్తారు. ఆ గ్రామంలో ఆరోగ్య పరీక్షలు నిర్వహించి ఉచితంగా మందులు అందజేస్తారు.
- 108 - ఇది అంబులెన్స్ వాహన సేవలు అందిస్తుంది. అత్యవసరం సమయాల్లో ఫోన్ చేయగానే చేరుకొని ప్రథమచికిత్స అందిస్తారు. బాధితులకు రోగలక్షణాల వైద్యసేవలను మొత్తం పేదలకు అందజేసే ఆస్పత్రికి చేరుస్తుంది.
- ▶ దేశ జనాభాలో 20 శాతం మంది మాత్రమే జబ్బుపడినప్పుడు అవసరమైన మందులు కొనుగోగి స్థితిలో ఉన్నారు.
- ▶ ఏదైనా జబ్బు లేదా గాయం కారణంగా ఆస్పత్రిలో చేరిన వారిలో 40 శాతం మంది వైద్యఖర్చులు అధికంగానే వారికి వాటిని వాటిలో ఎంతో వల్ల పోషకాహార లోపానికి గురవుతున్నారు. కొనే పరిస్థితి వస్తుంది.

మౌలిక ప్రజాసౌకర్యాలు

- ▶ జీవనానికి ఆరోగ్యానికి రక్షిత మంచినీరు కావాలి. నీటి ద్వారా అనేక రోగాలు విస్తరిస్తాయి. నీటి ద్వారా విస్తరించే విరేచనాలు, కలరా వంటి రోగాలు మనదేశంలో అధికం.
- ▶ మనదేశంలో ప్రతిరోజూ నీటి సంబంధిత వ్యాధుల వల్ల 1000 మంది చనిపోతున్నారు. వీరిలో చాలామంది 5 ఏళ్లలోపు వారు ఉన్నారు.
- ▶ రక్షిత మంచినీటితో పాటు పారిశుధ్యం, విద్యుత్, ప్రజా రవాణా, పాతశాలలు వంటి మౌలిక సదుపాయాలు, సమాజానికి అవసరం. వీటినే ప్రజాసదుపాయాలు అంటారు.
- ▶ ప్రజాసదుపాయాలు ఒకసారి కలిగిస్తే దాని ప్రయోజనాలు ఎంతోమంది పొందవచ్చు.

ప్రభుత్వం పాత్ర

- ▶ ప్రజాసదుపాయాలు ప్రభుత్వమే చేపట్టాలి. ప్రజాసౌకర్యాలన్నీ ప్రజలందరికీ అందుబాటులో ఉండేలా చూడటం ప్రభుత్వ కర్తవ్యం ఒకటి.
- ▶ ప్రైవేటు సంస్థలు లాభాని కోసం చనిస్తాయి. కాబట్టి ఇవి ప్రజాసదుపాయాలు కల్పనలో ఆసక్తి చూపవు.
- ▶ రాజ్యాంగం జీవించే హక్కు కల్పించింది. కాబట్టి అందరికీ సౌకర్యాలు కల్పించాల్సి బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే.
- ▶ సైనిక అవసరాలపై చేస్తున్న ఖర్చుతో పోలిస్తే ఆరోగ్యంపై చేస్తున్న ఖర్చు చాలా తక్కువ. వైద్య సదుపాయాల కోసం ప్రజలు సొంతంగా విప్లవ మొత్తంలో ఖర్చు చేయాల్సిన దేశాల్లో భారతదేశం ఒకటి. ప్రజలు తీర్చలేని అప్పుల్లో కూరుకుపోవడానికి వైద్య ఖర్చులు కూడా కారణం.

కుటుంబ, ఆరోగ్య సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ కార్యక్రమాలు

1. ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ వారు జాతీయ స్థాయిలో ఆసుపత్రుల్లోను, ఔషధశాలల్లోను, వైద్య విద్యలోను వ్యాధి నిరోధక కార్యక్రమాలు

1. చేపడుతున్నారు.
2. ఆయుర్వేద శాఖ వారు స్థానిక వైద్యమైన హోమియోపతి, సిద్ధ, యునాని మొదలైన వాటిపై పరిశోధనలు చేస్తున్నారు.
3. ఆరోగ్యం-పరిశోధన శాఖవారు ఆరోగ్య సంబంధ ఔషధాలపై పరిశోధనలు చేస్తున్నారు.
4. ఎయిడ్స్ నియంత్రణ శాఖవారు ఎయిడ్స్, హెచ్ఐవీ నియంత్రణ కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నారు.

చిన్న పిల్లలకు ఇచ్చే

వ్యాధి నిరోధక టీకాల వివరాలు

- ▶ క్షయ వ్యాధికి బీసీజీ టీకా ఇస్తారు. ఇది ఎడమ చేతిపై వేస్తారు. దీనివల్ల ఒక ముచ్చ చేతిపై పడుతుంది.
- ▶ ధనుర్వాక్, కోరింతదగ్గు, కంటసర్లు వ్యాధికి డీపీటీ టీకా ఇస్తారు. నడుము కింది లేదా తొడమీద గాని వేస్తారు. 18నెలలకు బూస్టర్ డోస్ ఇస్తారు.
- ▶ పోలియో వ్యాధికి పోలియో చుక్కలు (OPV - Oral Polio Vaccine)ను నోటిలో వేస్తారు. దీన్ని ఒకటిన్నర, రెండున్నర, మూడున్నర నెలల వ్యవధిలో ఇస్తారు. 18 నెలలప్పుడు బూస్టర్ డోస్ ఇస్తారు.
- ▶ మీజిల్స్ (అమ్మవారు) వ్యాధికి మీజిల్స్ టీకా ఇస్తారు. తొమ్మిది నెలలప్పుడు తొడమీద వేస్తారు.
- ▶ కంటిమాపు వ్యాధికి విటమిన్-సి ద్రావణం ఇస్తారు. 9 నెలలప్పుడు 1 మి.లీ., విటమిన్-ఎ ద్రావణాన్ని నోటిలో వేస్తారు. 18 నెలలకి మరో డోస్ (2 డ్రాప్స్) ఇస్తారు.

పాపకాహర పరిస్థితి

- ▶ మనదేశంలో పోషకాహార స్థాయి చాలా తక్కువ. అందోళన కలిగించే రీతిలో ఉంది.
- ▶ అందరికీ సరిపోయేంత ఆహార నిల్వలున్నా అందరికీ అందడం లేదు. కుటుంబానికి సరిపోయేంత ఆహారం కొనుగోలు చేసే స్థానం చాలామందికి లేదు.
- ▶ ఆరోగ్యంగా ఉండటానికి రోజూ పనులు చేయడానికి, రోగాల బారిన పడకుండా ఉండటానికి ప్రతిఒక్కరు శరీరంలో తగినంత కొవ్వు పదార్థాలుండాలి.
- ▶ పోషకాహార లోపం ఉన్నవారిలో, తగినంత ఆహారం తీసుకోలేని వారిలో, శారీరక శ్రమకు గురయ్యేవారి ఆహారంలో కొవ్వు పదార్థాలు తగినంత ఉండటం లేదు.
- ▶ ఇటువంటి వారికి ఆహారమివ్వాలి, మందులు కాదు. వీరికి రోగాలు వచ్చే అవకాశం ఎక్కువ.
- ▶ తినడానికి ఆహారం దొరుకుతుంది కానీ సరిపడేంత దొరకదు. దీన్నే కనబడని ఆకలి అంటారు.

ఎన్ లండన్ ఎన్ పబ్లికేషన్స్ సౌజన్యంతో..

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

ఆర్టీ పబ్లిక్ స్కూల్లో...

గోల్కొండలోని ఆర్టీ పబ్లిక్ స్కూల్లో తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- మొత్తం ఖాళీలు: 11
- పోస్టులు: పీజీటి, టీజీటి, పీఆర్ టీ, పీఆర్ టీ మ్యూజికల్
- దరఖాస్తు: వెబ్సైట్లో
- చివరితేదీ: మే 31
- వెబ్సైట్: www.apsgolkonda.edu.in

బీటిక్ (ఫైర్ ఇంజనీరింగ్)

నాగపూర్లోని నేషనల్ ఫైర్ సర్వీస్ కాలేజీలో బీటిక్ ప్రవేశాల కోసం ప్రకటన విడుదలైంది.

- కోర్సు: బీటిక్ (ఫైర్ ఇంజనీరింగ్)
- ఎంపిక: జేఈఈసీ సీఆర్ఎల్ ద్వారా
- అర్హతలు, దరఖాస్తు, చివరితేదీ తదితరాలు వెబ్సైట్లో చూడవచ్చు
- వెబ్సైట్: www.nfsnagpur.nic.in

అటామిక్ ఎనర్జీలో..

డిపార్ట్మెంట్ ఆఫ్ అటామిక్ ఎనర్జీలో తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన కలెక్షన్లలోని జనరల్ సర్వీసెస్ అర్హులైనవారికి కింది ఖాళీల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- మొత్తం ఖాళీలు: 20
- పోస్టులు: జనరల్ డ్యూటీ మెడికల్ ఆఫీసర్, సర్ప్, ఫార్మసీస్టీ తదితరాలు
- ఎంపిక: వాక్ ఇన్ ఇంటర్వ్యూ ద్వారా
- దరఖాస్తు: ఈ-మెయిల్ ద్వారా
- చివరితేదీ: మే 30
- వెబ్సైట్: www.igcar.gov.in

ఆన్లైన్లో స్టడీ మెటీరియల్

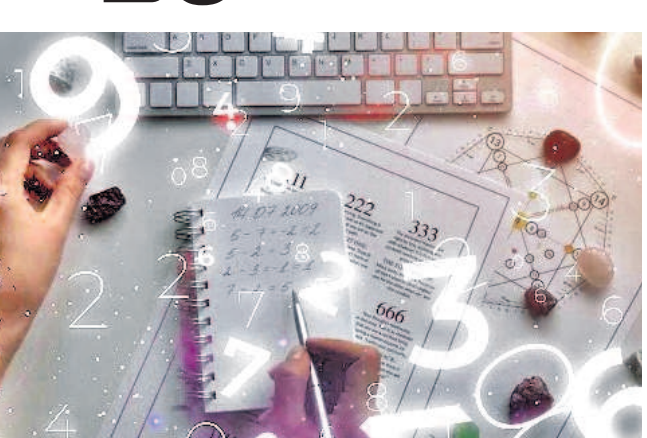
పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

- డిఎస్సీ: అర్హత, గ్రూప్స్: తెలంగాణ చరిత్ర కోసం పై క్యూఆర్ కోడ్ను స్కాన్ చేయండి.

మే 23 తరువాత

31. అగ్నిపథ్లోని పై నుంచి మాస్ట్రో ఎ ఆకారం కనిపిస్తుంది?
  - ఎ) వృత్తం
  - బి) చతురస్రం
  - సి) దీర్ఘచతురస్రం
  - డి) త్రిభుజం
32. కింది వాటిలో సరైనవి?
  - ఎ) పుస్తకం సమతల ఆకారం కలిగి ఉంటుంది
  - బి. బంతి చక్రకల ఆకారం కలిగి ఉంటుంది
  - సి. రెండు ముఖాలు కలిసి చోటు అంచు డి. రెండు అంచులు కలిసి చోటు శీర్షం
  - ఎ) 1, 2, 3, 4
  - బి) 1, 2, 3
  - సి) 2, 3, 4
  - డి) 1, 3, 4
33. జోకరు బోపీ నీడ ఏ ఆకారంలో ఉంటుంది?
  - ఎ) చతురస్రం
  - బి) దీర్ఘచతురస్రం
  - సి) వృత్తం
  - డి) త్రిభుజం
34. కింది వాటిలో ఏ వస్తువు దీర్ఘచతురస్ర ఆకారంలో ఉంటుంది?
  - ఎ) గ్లాసు
  - బి) బంతి
  - సి) సెంటి మీటరు
  - డి) అన్నీ
35. $\diamond$ ను రెండు సమభాగాలుగా విభజించే రేఖలు ఎన్ని?
  - ఎ) 0
  - బి) 1
  - సి) 2
  - డి) 4
36. పాదపును కొలవడానికి ప్రామాణిక కొలత?
  - ఎ) కిలోమీటరు
  - బి) మీటరు
  - సి) సెంటి మీటరు
  - డి) మిల్లీమీటరు
37. కింది వాటిలో సత్యమైనవి గుర్తించండి.
  - 1. అతి పాదపుగలవాటిని కొలవడానికి మనం మీటరు స్కేల్ గానీ టేపు గానీ ఉపయోగిస్తాం
  - 2. అడుగు = 12 అంగుళాలు
  - 3. ద్రవాల పరిమాణాన్ని కొలవడానికి ఉపయోగించే ప్రామాణిక కొలత లీటరు
  - ఎ) 1, 2, 3
  - బి) 1, 2
  - సి) 2, 3
  - డి) 1, 3
38. కింది వాటిలో సత్యమైనవి గుర్తించండి.
  - 1. 784 సంఖ్యలో 8 స్థాన విలువ 81కి పూర్వసంఖ్య
  - 2. 3000+400+20+5 అనే సంఖ్యలోని అంకెల మొత్తం 14
  - 3. 562కు దగ్గరి వంద 60కి 10వ గుణిజం
  - ఎ) 1, 2, 3
  - బి) 1, 2
  - సి) 2, 3
  - డి) 1, 3
39. 658 నుంచి ఎంత తీసిస్తే 268 వస్తుంది?
  - ఎ) 921
  - బి) 653
  - డి) ఏదీకాదు

దత్తాత్రేయ రామచంద్ర కాప్రీకర్ ఏ సంఖ్యలను కనుగొన్నారు?

38. భారతదేశం భూ సరిహద్దు పొడవు?
  - ఎ) 15,200 కి.మీ.
  - బి) 15,200 మీటర్లు
  - సి) 1,52,000 కి.మీ.
  - డి) 1,52,000 మీటర్లు
39. ఒక ప్రదర్శనశాలను నాలుగు రోజుల్లో వరుసగా 1826, 1498, 1630, 1868 మంది సందర్శించారు. ఈ సంఖ్యలను ఆరోహణ క్రమంలో అమర్చిన మధ్యలో ఉండే సంఖ్యల మొత్తం?
  - ఎ) 1630
  - బి) 1826
  - సి) 3456
  - డి) ఏదీకాదు
40. రెండు సంఖ్యల మొత్తం 458. వాటిలో ఒక సంఖ్య 285 అయితే రెండో సంఖ్యలోని అంకెల మొత్తం ఉత్తర సంఖ్య?
  - ఎ) 169
  - బి) 188
  - సి) 16
  - డి) 15
41. ఒక సంఖ్య, 5ల లబ్ధం '0' అయితే ఆ సంఖ్య?
  - ఎ) 0
  - బి) మొదటి పూర్ణాంకం
  - సి) సంకలన విరోధాన్ని కలిగిన పూర్ణాంకం
  - డి) అన్నీ
42. కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
  - 1. త్రిభుజానికి గల అంచుల సంఖ్య 3
  - 2. చతురస్రం శీర్షాల సంఖ్య 4
  - 3. వృత్తం శీర్షాల సంఖ్య 1
  - 4. 8ని సూచించే గణన చిహ్నాలు
  - ఎ) 1, 2, 3, 4
  - బి) 1, 2, 3
  - సి) 2, 3, 4
  - డి) 1, 2, 4
43. సమ భాగాలుగా విభజించిన చతురస్రం?
  - ఎ)
  - బి)
  - సి)
  - డి)
44. సంఖ్యలోని సహజ, స్థాన విలువలు ఒకే రకంగా ఉండే స్థానం?
  - ఎ) ఒకట్లు
  - బి) పదులు
  - సి) వందలు
  - డి) ఏదీకాదు
45. 9, 0, 5, 2, 3 అనే అంకెల్లో ఏర్పరచగల 5 అంకెల ఉన్న సంఖ్యలు ఎన్ని?
  - ఎ) 120
  - బి) 96
  - సి) 84
  - డి) 72
46. కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
  - ఎ. ఒక సంఖ్యకు తరువాతి సంఖ్య రాయడానికి ఇచ్చిన సంఖ్యకు 1 కలపాలి
  - బి. 25630 తరువాతి సంఖ్య 25629
  - ఎ) (ఎ), (బి) లు సత్యం, (ఎ) (బి) కు సరైన వివరణ
  - బి) (ఎ), (బి) లు సత్యం, (బి) (ఎ) కు సరైన వివరణ
  - సి) (ఎ) సత్యం, (బి) అసత్యం, (ఎ) (బి) కు సరైన వివరణ
  - డి) (ఎ) సత్యం, (బి) అసత్యం, (బి) (ఎ) కు సరైన వివరణ
47. నిత్య జీవితంలో ఏ సందర్భాల్లో సంఖ్యలను వినియోగిస్తాం?
  - ఎ) మార్కెట్లో కూర్చోగాయి, పండ్ల బయ్యపును లెక్కించడానికి
  - బి) మన ఇంటికి కావలసిన ఆహార పదార్థాలు, ఇతర ఖర్చులను లెక్కించడానికి
  - సి) స్నేహితులకు ఫోన్ చేయాలంటే చరవాణిలో అంకెలను ఉపయోగించడం
  - డి) వైవస్నీ
48. కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
  - ఎ. భేదం + వియోగం = వియోగం
  - బి. వియోగం - భేదం = వియోగం
  - సి) ఎ, బి
  - డి) ఏదీకాదు
49. రామానాయుడు తన ఇటుకల బట్టిలో 8450 ఇటుకలను తయారు చేశాడు. కొన్ని ఇటుకలను అమ్మిన తరువాత 4852 ఇటుకలు మిగిలాయి. అతను అమ్మిన ఇటుకలు కనుగొనడానికి ఉపయోగించాల్సిన పరిశీలన?
  - ఎ) సంకలనం
  - బి) వ్యవకలనం
  - సి) భాగహారం
  - డి) గుణకారం
50. ఒక పాఠశాలలో పిల్లలు ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధికి రూ. 8562 సేకరణగా, పాఠశాల సిబ్బంది పిల్లల కంటే రూ.2892 తక్కువ సామ్యును సేకరణచారు. అయితే మొత్తం సేకరణని సామ్యు?
  - ఎ) 14232
  - బి) 8562+8562=2892
  - సి) 2x8562=2892
  - డి) అన్నీ
51. కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
  - ఎ. ఒక సంఖ్యకు తరువాతి సంఖ్య రాయడానికి ఏదైనా సంఖ్యకు 1 కలపాలి
  - బి. ఒక సంఖ్యకు తరువాతి సంఖ్య రాయడానికి ఏదైనా సంఖ్యకు 1 కలపాలి
  - సి. ఒక సంఖ్యకు తరువాతి సంఖ్య రాయడానికి ఏదైనా సంఖ్యకు 1 కలపాలి
  - డి. ఒక సంఖ్యకు తరువాతి సంఖ్య రాయడానికి ఏదైనా సంఖ్యకు 1 కలపాలి
  - ఎ) ఎ, బి
  - బి) ఎ, సి
  - సి) ఎ, సి, డి
  - డి) ఏ, సి, డి
52. దత్తాత్రేయ రామచంద్ర కాప్రీకర్ ఏ సంఖ్యలను కనుగొన్నారు?
  - ఎ) హర్షడ్
  - బి) సెల్వ
  - సి) డెవ్నా
  - డి) వైవస్నీ
53. కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
  - ఎ. ఒక వస్తువు కొన్న ధర కంటే అమ్మిన ధర ఎక్కువ అయితే లాభం వస్తుంది
  - బి. కీర్తి ఒక చరవాణిని రూ.8500లకు కొని దాన్ని రూ.8800కు అమ్మితే
  - సి. ఒక వస్తువు కొన్న ధర కంటే అమ్మిన ధర ఎక్కువ అయితే లాభం వస్తుంది
  - డి. కీర్తి ఒక చరవాణిని రూ.8500లకు కొని దాన్ని రూ.8800కు అమ్మితే
  - ఎ) ఒక వస్తువు కొన్న ధర కంటే అమ్మిన ధర ఎక్కువ అయితే లాభం వస్తుంది
  - బి. కీర్తి ఒక చరవాణిని రూ.8500లకు కొని దాన్ని రూ.8800కు అమ్మితే
  - సి. ఒక వస్తువు కొన్న ధర కంటే అమ్మిన ధర ఎక్కువ అయితే లాభం వస్తుంది
  - డి. కీర్తి ఒక చరవాణిని రూ.8500లకు కొని దాన్ని రూ.8800కు అమ్మితే
  - ఎ) ఒక వస్తువు కొన్న ధర కంటే అమ్మిన ధర ఎక్కువ అయితే లాభం వస్తుంది
  - బి. కీర్తి ఒక చరవాణిని రూ.8500లకు కొని దాన్ని రూ.8800కు అమ్మితే
  - సి. ఒక వస్తువు కొన్న ధర కంటే అమ్మిన ధర ఎక్కువ అయితే లాభం వస్తుంది
  - డి. కీర్తి ఒక చరవాణిని రూ.8500లకు కొని దాన్ని రూ.8800కు అమ్మితే
54. కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
  - ఎ. భేదం + వియోగం = వియోగం
  - బి. వియోగం - భేదం = వియోగం
  - సి) ఎ, బి
  - డి) ఏదీకాదు
55. రామానాయుడు తన ఇటుకల బట్టిలో 8450 ఇటుకలను తయారు చేశాడు. కొన్ని ఇటుకలను అమ్మిన తరువాత 4852 ఇటుకలు మిగిలాయి. అతను అమ్మిన ఇటుకలు కనుగొనడానికి ఉపయోగించాల్సిన పరిశీలన?
  - ఎ) సంకలనం
  - బి) వ్యవకలనం
  - సి) భాగహారం
  - డి) గుణకారం
56. కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
  - 1. సంకలన వాక్యం నుంచి వ్యవకలన వాక్యాలు రాయగలం
  - 2. మౌలికంగా తీసివేయడానికి తీసివేయాల్సిన సంఖ్యను పదులు, ఒకట్లగా విడగొట్టాలి
  - 3. 480 - 320 = 160 సంకలన వాక్యం 480 = 160 + 320
  - ఎ) ఎ, బి
  - బి) ఎ, సి
  - సి) ఎ, సి, డి
  - డి) ఏ, సి, డి
57. ఒక పాఠశాలలో పిల్లలు ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధికి రూ. 8562 సేకరణగా, పాఠశాల సిబ్బంది పిల్లల కంటే రూ.2892 తక్కువ సామ్యును సేకరణచారు. అయితే మొత్తం సేకరణని సామ్యు?
  - ఎ) 14232
  - బి) 8562+8562=2892
  - సి) 2x8562=2892
  - డి) అన్నీ
58. దత్తాత్రేయ రామచంద్ర కాప్ర